

ÚČELOVÉ ÚZEMNÍ PRVKY V RÚIAN

Dana Pohanková

Od vybudování základního Registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN) bylo záměrem Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, aby do RÚIAN byly postupně, s ohledem na požadavky dalších orgánů veřejné správy, zaváděny účelové územní prvky. Hlavní výhodou zavádění účelových územních prvků do RÚIAN je, s odkazem na ustanovení § 38 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, jejich referenčnost, tedy závaznost pro výkon agend ve veřejném sektoru. Tato skutečnost umožňuje data základního registru přímo přebírat pro potřeby jiných agend veřejné správy. Článek krátce popisuje dosavadní historii zavádění těchto prvků do RÚIAN se zaměřením na výhody jejich vedení v RÚIAN pro potřeby katastru nemovitostí.

Definice účelových územních prvků (ÚÚP) je od vzniku základních registrů stanovena v § 31 odst. 2 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech (dále jen ZZR): „Registr územní identifikace obsahuje též údaje o účelových územních prvcích, pomocí kterých je vyjádřeno území jiným právním předpisem, pokud jiný právní předpis stanoví, že se tyto údaje do registru územní identifikace zapisují.“

Naprostá většina údajů obsažených v RÚIAN je referenční, a to mimo jiné znamená, že tyto údaje jsou závazné pro

použití v agendách veřejné správy a mohou být přebírány do různých systémů veřejné správy. Tento princip vede ke zvýšení aktuálnosti evidovaných údajů v dalších systémech veřejné správy a je nástrojem, který podporuje digitalizaci veřejného sektoru. Umožňuje nabízet řešení, prostřednictvím kterých jsou agendy veřejné správy dosažitelné vzdáleně, prostředky eGovernmentu. Statut referenčnosti údajů vedených v RÚIAN navíc umožňuje orgánům veřejné moci vyjádřit oprávněnou pochybnost o správnosti údajů vedených v základním registru prostřednictvím reklamačních

služeb. V případě, kdy k vyjádření pochybnosti dojde, údaj musí být ověřen oprávněným editorem a buď potvrzena jeho správnost, nebo provedena požadovaná oprava, to vše v termínech stanovených zákonem.

Prvním účelovým územním prvkem vedeným v RÚIAN se v roce 2014 staly volební okrsky. Povinnost vést volební okrsky jako ÚÚP v RÚIAN ukládá zákon č. 222/2012 Sb., kterým se mění volební zákony. Údaje o vymezení volebních okrsků, včetně jejich změn, zapisuje do RÚIAN starosta v interaktivní části aplikace Informačního systému územní identifikace (ISÚI). V datové struktuře RÚIAN i ISÚI jsou volební okrsky zavedeny jako samostatný prvek s vazbou na adresní místa, jejich zavedení umožnilo např. vytvářet aktuální voličské seznamy, které je možné generovat prostřednictvím CzechPOINTu.

Protože záměr Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK) počítal s tím, že ÚÚP v RÚIAN bude vedeno několik desítek, a nikoliv jednotek, zaměřili jsme se na vytvoření a optimalizaci univerzální datové struktury potřebné pro různé typy ÚÚP. Pro aktualizaci ÚÚP v ISÚI, respektive RÚIAN, preferujeme využití editačních webových služeb před složitými úpravami interaktivní části aplikace ISÚI.

Navržené univerzální řešení umožňuje postupně přidávat další ÚÚP včetně požadavků na specifické doplňující atributy a nastavovat konkrétní editory zodpovědné za aktualizaci u jednotlivých prvků, bez nutnosti vytvářet novou datovou strukturu s každým novým ÚÚP. Zákonem stanovený editor konkrétního ÚÚP napojí svůj agendový informační systém (AIS) prostřednictvím webových služeb na ISÚI a společně se správou dat ve vlastním systému následně probíhá i aktualizace referenčních dat v RÚIAN. Univerzální řešení máme nyní v ISÚI implementované a připravené k naplnění daty libovolných ÚÚP.

V několika posledních letech se ve hře ocitlo hned několik ÚÚP, jejichž zavedení je přínosné pro veřejnou správu. Po konzultacích s věcnými gestory příslušných agend a zákonů byly navrženy úpravy legislativy potřebné pro vedení ÚÚP v RÚIAN.

Jako ČÚZK jsme se zaměřili na zavedení takových ÚÚP, jejichž údaje je možné přebírat z RÚIAN automatizovaně do katastru nemovitostí (ISKN). Jednotliví gestoři mají pod svou kontrolou, co se do ISKN prostřednictvím RÚIAN předává, odpadá tedy povinnost zasílat podklady pro zápis do katastru nemovitostí samostatně, což vede mimo jiné ke snížení administrativní zátěže katastrálních úřadů, ale i ohlašovatelů.

Jako první ÚÚP podle nové univerzální struktury byly k 1. 4. 2022 do RÚIAN zapsány dobývací prostory. Jejich vedení je ukotveno v zákoně č. 44/1988 Sb. (horní zákon), jehož novela jako ÚÚP zavádí také chráněná ložisková území. Ta budou do RÚIAN zapsána do konce roku 2022 v souladu s přechodnými ustanoveními zákona.

Legislativa je už schválena také pro bonitované půdně-ekologické jednotky (BPEJ), které budou v RÚIAN do roku 2024, a prvky ochrany přírody a krajiny (např. národní parky, CHKO), které budou zapsány do roku 2025.

V procesu přípravy nebo schvalování legislativy jsou dále ochrany geodetických bodů a prvky památkové ochrany. O dalších ÚÚP se jedná, a to jak o těch, které jsou přínosné pro katastr nemovitostí, tak o těch, které jsou přínosné pro jiné agendy, např. senátní volební obvody. Aktuální stav zavádění ÚÚP najdete na webu ČÚZK: <https://www.cuzk.cz/ruian/Ucelove-uzemni-prvky/Aktualni-stav-vedeni-UUP-v-RUIAN.aspx>.

Věřím, že postupným doplňováním a rozšiřováním množiny ÚÚP, které jsou obsahem RÚIAN, bude i nadále docházet ke zvyšování digitalizace veřejné správy, snižování administrativní zátěže a hlavně zvýšení aktuálnosti a přesnosti dat, které jsou dostupné nejen pro výkon veřejné správy, ale také pro širokou veřejnost ve formě otevřených dat.

*Mgr. Bc. Dana Pohanková
vedoucí pracovní skupiny ÚÚP
Český úřad zeměměřický a katastrální*

ENGLISH ABSTRACT

Utilitarian spatial elements in the RÚIAN, by Dana Pohanková

Ever since the origination of the basic Register of Spatial Identification, Addresses and Real Estate (RÚIAN), it has been the intent of the Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastres to integrate utilitarian spatial elements in regard to the requirements of other state administration bodies. In pursuance of the provisions of Act 111/2009 on Basic Registers, the main advantage of the incorporation of utilitarian spatial elements in RÚIAN is their referentiality, in other words the obligatory effect for the performance of public agendas. This makes it possible to use data from the basic register for the needs of other agendas in public administration. This article outlines the history of integrating these elements with RÚIAN with a particular focus on advantages related to the land register.